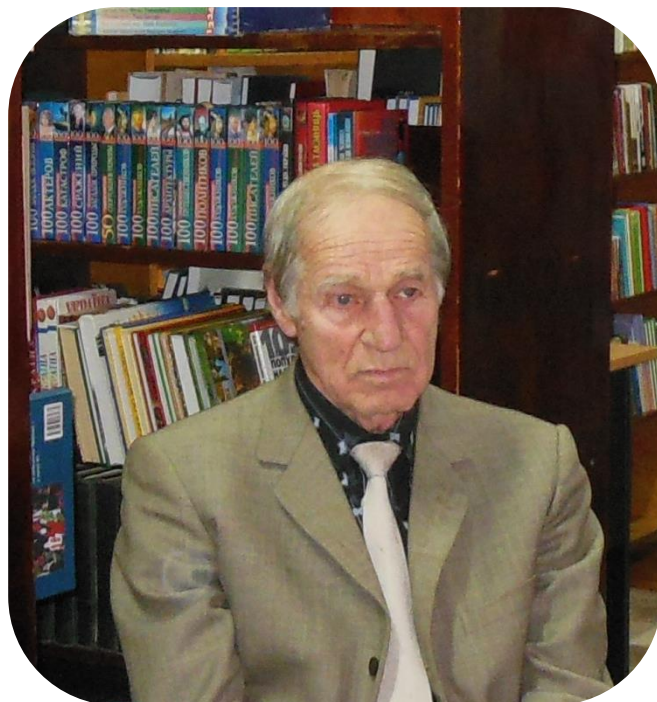

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ

ТАЄМНИЙ КОД ВІРШІВ ШИПИНСЬКОГО ЛІРИКА:

*біобібліографічний портрет
поета-ювіляра*

ВАСИЛЯ МІСЕВИЧА

Чернівці, 2021

УДК 016:821.161.2(477.85)

Т 12

Тасмний код віршів шипинського лірика : біобібліографічний портрет поета-ювіляра Василя Місевича / Чернівецька обласна бібліотека для дітей ; уклад. Н. Ковалець. – Чернівці, 2021. – 12 с.

Біобібліографічний портрет із серії «Письменники Буковини – ювіляри року» знайомить з біографією і творчістю поета Василя Місевича, якому виповнилось 80 років, а також з матеріалами та статтями про нього.

Видання адресовано бібліотечним працівникам, учнівській та студентській молоді, вчителям, викладачам, краєзнавцям.

Укладач **Н. Ковалець**

Редактор **Н. Кадюк**

Комп'ютерний дизайн **Т. Дудчак**

Відповідальна за випуск **А. Біла**

ЧОБД, 2021

Зам. № 30

Наклад 5

*«Братику вірше мій, друже ти зболений,
Тяжко родися, сльозою просолений.
Хай стороною недоля гірка мине.
Вирости квіткою, тільки не каменем...»*

Василь Місевич

Василь Хризонтович Місевич — буковинський поет, член Національних спілок журналістів і письменників України, лауреат літературно-мистецьких премій ім. С. Воробкевича (2001), Д. Загула (2004 р.), В.Симоненка (2011 р.), ім. Зореслава (Степана Сабола) (2014), ім. П. Целана (2016), ім. М. Шашкевича (2017), ім. Віталія Колодія (2020). Нагороджений Грамотою Національної спілки письменників України та медаллю «Почесна відзнака». У доробку автора дев'ятнадцять поетичних і три історико-краєзнавчі книжки. Окремі з них перекладалися російською, молдавською та італійською мовами.

Василь Місевич народився 21 листопада 1941 року в селі Шипинці на Буковині. Перші життєві враження пов'язані з найріднішими людьми, надто з татом, і датовані травнем 1944-го: тато виніс його, малого, з хати на руках і наказав чекати, він скоро повернеться і привезе бомбонів, тобто цукерок. До заплаканої мами тулилася старша на 8 літ Василькова сестра, скрушно зітхали сусіди, ніби передчуваючи лихо. Була війна. З неї тато не повернувся, дарма що дитяча свідомість, схоже, не бажала приймати гіркий вирок долі.

*«Тихо дзенькає клямка,
В снігах мерзне вода.
Пилить яблуню мамка,
Ще така молода...»*

Так писав про 1947-й рік – холодний і голодний, коли довелося прощатися навіть із деревами, щоб знову ж таки вижити, й коли у Місевичів,

людей роботящих і хазяйновитих, забрали коня, а маму, як і багатьох інших жінок, погнали до лісу заготовляти дрова. Простуджена Марахта Степанівна відтоді злягла, їй передрікали навіть ампутацію ноги, але якось обійшлося. Тож Василькова сестра уже після 6-го класу – тринадцятирічною! – покидає школу і стає годувальницею для них трьох, пішовши працювати на будівництво до Чернівців.

Не дивно, що перший раз у перший клас Василь Місевич ішов сам та босий, босими так само йшли й чимало інших дітей. Після уроків вони пасли худобу, в усьому допомагаючи сім'ям. Геть малий, він ловив на слух вірші, які вчила напам'ять сестра-школярка, і, вилізши на стільчик, повторював їх слово у слово. А якоїсь лагідної травневої днини з-під пера другокласника Шипинської семирічки народились його перші власні римовані рядочки, які вже й не пам'ятаються добре. Та акція змінила світосприйняття і саме життя хлопця. Благо, що поряд виявились люди, які підтримали вправи дитячої руки і вразливого серця: то були вчителька літератури Галина Іванівна разом з учителем молодших класів Гнатом Дониковичем Жанківським.

А ще Місевичі рятувались за допомогою книжки: мама, скінчивши два класи австрійської школи, фактично сама навчилась читати українською. І син добре пам'ятає, як ходив до сільської бібліотеки за духовним харчем для мами і вже й для себе. Лектура була українськомовною, тож хлопцем у перекладах осягався вже у третьому класі – попри маму – навіть «Тихий Дон» і «Піднята цілина», «Американська трагедія» і модні тоді Аркадій Гайдар та Микола Трублаїні. До тоненьких, суто дитячих книжок рука навіть від початку чомусь не дуже тягнулась, на тлі суворого повоєнного часу вони здавалися примітивними, а може, не зовсім правдоподібними.

У четвертому класі Василь Місевич, побачивши на екрані у клубі «Тимура і його команду», заходився писати повість на ту ж тему – і то на пасовищі й вечорами на кухні при гасовій лампі. Дрібно списаний зошит на 48 сторінок із повістю «Криголам» десь загубився, але його озвучення тим же малим пастушкам мусило створювати й для них літературне свято, не кажучи,

що вивищувати юного автора в загальних очах. Із тими ж хлопцями Василько після сьомого класу подався до Чернівців у друге ремісниче училище: там забезпечували формою, їжею, звідти, з училища, відкривалась перспектива отримати роботу, що давала б заробіток.

Василь Місевич працював штукатуром, маляром, арматурником. А демобілізувавшись з армії — коректором, кореспондентом, завідувачем відділу у Кіцманській районній газеті «Радянське життя» (тепер «Вільне життя»). І вже заочно здобув вищу освіту.

Перший друкований вірш поета «Осінь» побачив світ на сторінках обласної газети «Радянська Буковина» 1957 року. У 60-х роках він друкує свої вірші на сторінках республіканських журналів «Дніпро», «Ранок» та в колективних збірках. Так у жорнах реалій гартувався характер, шліфувалось перо, формувалася власний стиль, без якого немає письменника.

У 1974 році у видавництві «Карпати» виходить його перша збірка «Білий лелека», в якій він оспівував натхненну працю хлібороба – людини землі, красу рідного краю та ніжну і трепетну любов до рідної землі, Батьківщини. З 1983 до 1987 року він — відповідальний секретар Чернівецької обласної журналістської організації.

Друга збірка письменника «Шипинський вертеп» вийшла аж через 22 роки в 1996 році, в якій письменник підіймає багато питань, але все ж таки залишається ліриком своєї шипинської землі:

«Як піду...як піду...не вернуся

На світанку, при тихій зорі, -

Покладіть моє серце ви русе

Край співучих шипинських доріг...»

За роки незалежної України Василь Місевич видає одну за одною свої книжки. Поезія Василя Місевича віддзеркалює блакить отчого неба, гірських

потоків і річок, пройнята наскрізь любов'ю до рідного краю, до нашої мальовничої чарівної і неповторної України.

Василь Місевич – поет-пісняр. На 22 тексти його віршів композитори В. Линдик, М. Новицький, В. Мошук написали музику.

У «тихій» ліриці Василя Місевича закономірно знайшлося місце для дітей і дитинства – чи не з огляду на власну історію та власне розуміння надважливості цієї пори в людському житті. До того ж ті, хто особливо імпував своєю творчістю – В. Симоненко та М. Вінграновський, так само присвячували себе й дітям. Зрештою, підростала доня, а там у світ прийшли внуки, В. Місевича почала запрошувати до себе на зустрічі шкільна юнь. Тож цілі цикли віршів для дітей у збірках для дорослих, дві окремі книжчини для найменших «Василинки» й «Захотів осел літати» potwierдили, що Віра Китайгородська мала рацію, заохотивши В. Місевича до такої творчості.

Книжка В. Місевича для дітей дошкільного віку «Василинки» (2004), вийшла у видавництві «Зелена Буковина», а чарівні малюнки до неї намалювала художниця Наталя Балабан. Автор у своїх віршах знайомить маленьких читачів з порами року та з явищами природи – грім, дощ, хмари, вітер, а ще з добрим вовчиком, маленьким лисенятком, замазурами поросятами-болотятами, скрекотушками василинками та з іншими героями.

Наступним радісним гостинчиком для маленьких читачів стала книжечка «Захотів осел літати» (2008), яка вийшла у видавництві «Прут». В. Місевич у своїх віршах веде бесіду з дітворою щиро і невимушено. Маленькі читачі дізнаються, чому вода у морі солонна, що лисичка не завжди така хитра, як її малюють та почують мудрі поради соняшника.

У книжці «Захотів осел літати», що не вірш – то своя історія: молоденький півник пробує навчитись рахувати, а виходить «ку-ку-ріку»; осел мріє злетіти, мов орел, дарма що позбавлений крил, і з цим бідолашному доводиться змиритись; дощової днини гусеня загубилось і пережило цілу драму. Але все стає на місце, усі, як сказано, здобувають чи не перший життєвий досвід, та й гусеняті «стало добре, наче в хаті», коли опинилось під

крилом у матері-гуски. Напрочуд добра внутрішня аура кожного вірша – дивовижна печать авторського духу й забезпечили творам В. Місевича для дітей своє особнє місце в літературі. Книжку ілюстрував художник І. В. Андрюк.

У творчому доробку — книги «Солов'ї у снігах», «Молитва яблунь у саду», «Голос гір і потоків», «Вікно на дорогу», «Цю мить освяти», «І лежатиме сонце мені у ногах», «Дерев осінній передзвін», «Росою тиша миє очі», «Спитаю в осені», «Шипинські овиди».

Поезії Василя Місевича образні, невідкупні і щирі, насичені карпатським колоритом. Захоплюючі сюжети, неповторне багатство образів, без сумніву, хвилюють маленького читача, прокладають світлу стежину до його дитячого серця й душі.

Зараз автор проживає в своєму рідному і мальовничому селі Шипинці ще повний сил і творчого натхнення, чесно трудиться на своїй поетичній ниві.

«Час біжить. Куди і звідки?

Щось росте в душі, щемить.

Нам прощатись треба, дітки,

Не на довго, лиш на мить.

Йдуть і йдуть слова без краю.

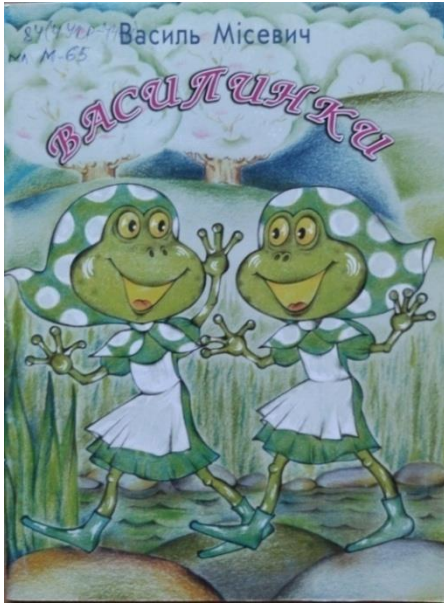
Кожен вірш – таємний код.

А в героїв наших, знаю,

Буде безліч ще пригод...»

БІБЛОГРАФІЧНИЙ СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

ТВОРИ ДЛЯ ДІТЕЙ

Місевич В. Василинки : вірші: для дітей дошк. віку / Василь Місевич. – Чернівці : Зелена Буковина, 2004. – 32 с. – Зміст: Сліди; Яблуко; Річка; Великий і малий; Дощ, Казка ночі; Василинки; Пролісок; Осінь; Як батьки; Подаруй на трошки маму; Ще ростуть крильцята; Як ліпили місяць; Їхав вовк візком; Вечірне; Вартовий; Сірко; Впали роси; Живе над ставком хатка; Пустотливий грім; Неподілена хмара; Вишневе молоко; Поросята-болотята; Вуса;

Лисенятко; Не проспати б тільки; Не ставок це – хмара.

Місевич В. Захотів осел літати : поезії : для мол. шк. віку / В. Місевич. – Чернівці : Прут, 2008. – 56 с. – Зміст : Своя наука; Винне гусенятко; Захотів осел літати; Ще раз про осла; Тепле мамине крило; Остання зустріч; Весняне; Поливав капусту зайко; Хитре мишеня; Бігли коники; Вечірне; Вовк і бджола; Краще в мирі жити; Добрий лелека; Каченя ішло купатись; Врятував овечок вірш; Малював раз козлик; Хмара дощукіу набрала; Чи хитрий лис; Мабуть, це наснилось; Зернина;

Цапок; Картинка з природи; Розплата; Чому солоне море; Замочила нічка хвіст; Базіка; Забудьки; Пише вірші дятел; Молочко; Як бурмило місяць крав; Білка; Швидше б вирости; Неждана гостя; Ранок у лісі; Зимовий етюд; Нагорода; Добра порада; Грали жабки у футбол; Глухар-нетяпа; Язиката сорока; Нам прощатись треба.

ТВОРИ ВАСИЛЯ МІСЕВИЧА

1. **Василь Місевич** // Богайчук М. Письменники Буковини – дітям : посіб. Для уч. початкових класів / М. Богайчук, Р. Дуб – Чернівці, 2000. – С. 49-52.
2. **Василь Місевич** // Богайчук М. Письменники Буковини : посіб. Для учнів 5-11 кл. та вчит. укр. л-ри / М. Богайчук., Р. Дуб. – Чернівці, 1998. – С. 142-143.
3. **Василь Місевич** // Гуцулятко : для молод. та серед. шк. віку. – Чернівці : Букрек, 2004. – С. 159-162 .
4. **Василь Місевич** // Письменники Буковини другої половини ХХ ст. : хрестоматія / Кирилюк С. – Чернівці : Прут, 2003. – Ч. 2. . – С. 233-238.
5. **Місевич В.** Білий лелека : поезія / В. Місевич. – Ужгород : Карпати, 1974. – 55 с.
6. **Місевич В.** Вікно на дорогу : лірика / В. Місевич. – Чернівці : Місто, 2002. – 92 с.
7. **Місевич В.** Голос гір і потоків : лірика / В. Місевич. – Чернівці : Зелена Буковина, 2001. – 208 с.
8. **Місевич В.** Дерев осінній передзвін : поезія, проза / В. Місевич. – Чернівці : Букрек, 2010. – 160 с.
9. **Місевич В.** І лежатиме сонце мені у ногах : поезії / В. Місевич. – Чернівці : Зелена Буковина, 2007. – 368 с.
10. **Місевич В.** Кіцмань : путівник укр. і рос. мовами / В. Місевич. – Ужгород : Карпати, 1978. – 62 с. : фото.
11. **Місевич В.** Молитва яблунь у саду : лірика / В. Місевич. – Коломия : Вік, 2000. – 83 с.
12. **Місевич В.** Накували зозулі : поезії / В. Місевич. – Чернівці : Зелена Буковина, 2005. – 70 с.
13. **Місевич В.** Росою тиша мисє очі : поезії / В. Місевич. – Чернівці : Букрек, 2009. – 219 с.

14. **Місевич В.** Солов'ї у снігах : поезії / В. Місевич. – Чернівці : ВЦ газети «Захист», 1997. – 89 с.
15. **Місевич В.** Солодкий присмак лободи : поезія / В. Місевич. – Чернівці : Букрек, 2011. – 200 с.
16. **Місевич В.** Спитаю в осені : поезія / В. Місевич. – Чернівці. – Букрек, 2016. – 128 с.
17. **Місевич В.** Цю мить освяти : поезії / В. Місевич. – Чернівці : Місто, 2004. – 64 с.
18. **Місевич В.** Шипинський вертеп : поезії / В. Місевич. – Чернівці : Бібліотека «Буковинського журналу», 1996. – 80 с.
19. **Місевич В.** Шипинські овиди : лірика ХХІ століття / В. Місевич. – Чернівці : Букрек, 2019. – 136 с.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ВАСИЛЯ МІСЕВИЧА

1. **Василь Місевич** : поет : 75 років від дня народження // Пам'ятаймо! Знаменні та пам'ятні дати Буковини в 2016 році : бібліогр. покажч. - Чернівці, 2015. - С. 152. - Бібліогр. : с. 152.
2. **Васкан В.** Шипинецька Василиада / В. Васкан // Буковинське віче. - 2016. - № 1, 14 січня. - С. 1.
3. **Гусар Ю.** Душа поета не мовчить, як і його слово / Ю. Гусар // Буковинське віче. - 2015. - № 20. - 4 червня. - С. 3.
4. **Гусар Ю.** Василь Місевич / Ю. Гусар // Королі влади над словом : літературні портрети, есе, рецензії. - Чернівці : Місто, 2019. - 128 с. : іл.
5. **Дудчак Т.** Буковина читає дітям : зустріч з Василем Місевичем / Т. О. Дудчак // Освіта Буковини. - 2016. - № 48, 23 груд. - С. 2-3.
6. **Ковалець Л.** Дитинство, як джерело творчості. Василеві Місевичу на його Золотий Ювілей / Л. Ковалець // Буковинський журнал. – 2021. – № 4 (122). – С. 230-232.
7. **Сіяч доброго і мудрого** : до 70-річчя від дня народження Василя Місевича : бібліографічна довідка / Чернівецька обласна бібліотека для дітей ; уклад.

- П. Рудая, О. Сторощук. – Чернівці, 2011. – 13 с. – (Письменники Буковини – ювіляри року).
8. **Цікал М. Д.** Сторінки життя В. Місевича. Збірка поезій «Солодкий присмак лободи» : розробка уроку / М. Цікал // Освіта Буковини. - 2015. - № 38. - 9 жовтня. - С. 5.
 9. **Чергова сходинка творчості** // Буковина. - 2016. - № 47, 18 листоп. - С. 4.
 10. **Ювілей поета** // Молодий буковинець. - 2016. - № 94, 18-19 листоп. - С. 8.
 11. **Янушевська А.** Новий лауреат премії імені Віталія Колодія : [премію отримав буковинський поет Василь Місевич] / А. Янушевська // Буковина. - 2020. - № 10, 5 берез. - С. 9.
 12. **Янушевська Л.** Успішні автори й видавці : [В. Місевич – переможець обл. конкурсу «Книга 2009 року» в номінації «Поезія» за зб. віршів «Росою тиша мие очі»] / Л. Янушевська // Буковина. – 2010. – 4 черв. – С. 3.

ЕЛЕКТРОННІ ДЖЕРЕЛА

1. **Василь Місевич** : «У чеканні завтрашніх музик» [Електронний ресурс] // «Слово просвіти» : [вебсайт]. – Електрон. дані. - Режим доступу: <http://slovoprosvity.org/2018/11/15/vasyl-misevych-u-chekanni-zavtrashnih-muzyk>. - Назва з екрана. - Дата звернення : 15.12.2021.
2. **Майстер слова з Буковини Василь Місевич** : біобібліографічний нарис [Електронний ресурс] // Лауреати премії ім. В. Симоненка : [вебсайт] . – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://biography.nbu.gov.ua/data/data/bibliogr/2970.pdf> . _ Назва з екрана. - Дата звернення: 15.12.2021).

**58000 м. Чернівці, вул. Шевченка, 29,
тел. 52– 21– 23, тел. 52– 60– 41
<http://bukovinchiki.cv.ua>
<http://children29.blogspot.com>
e– mail: childlibbuk@ukr.net**